

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristöjohtajan viranhaltijapäätöksestä §47/2025

Kaupunkirakennelautakunta 26.11.2025 § 153
851/03.06.02.00/2024

Kokkolan kaupunki on vastaanottanut 02.11.2025 oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristöjohtajan viranhaltijapäätöksestä 20.10.2025, §47/2025 (851/03.06.02.00/2024) koskien kaatumista potkurollaattorilla Niittykadulla Mesilän alikulussa 11.10.2025. Oikaisuvaatimus on liitteenä A (mm. valituksen alainen viranhaltijapäätös on oikaisuvaatimuksen liitteenä).

Liite A Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että kaupunkirakennelautakunta kumoaa päätöksen kokonaisuudessaan ja toteaa, että kaupunki on vastuussa vahingonkärsijälle aiheutuneesta vahingosta joko a) ensisijaisesti kaupungin oman valvontavelvollisuuden laiminlyönnin perusteella tai b) toissijaisesti yhteisvastuullisesti Lounea Palvelut Oy:n kanssa sekä velvoittaa korvaamaan vahingonkärsijälle kaikki onnettomuudesta aiheutuneet ja aiheutuvat vahingot.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään, että vahingon määrää tarkennetaan lääketieteellisten selvitysten ja kulujen tarkentumisen jälkeen. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa veloitetaan Kokkolan kaupunkia toimittamaan vahingonkärsijälle ja oikaisuvaatimuksen tekijälle / edustajalle kaikki asiaan vaikuttavat asiakirjat mm. tiemestarin lausunto, selvitys kaivannon aitaamattomuudesta ja siitä kuka vastasi kaivutyön valvonnasta ja miksi puutteet eivät johtaneet toimenpiteisiin ennen onnettomuutta.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyä vaaditaan kiireellisenä vahingonkärsijän korkea ikä ja vakava terveydentila huomioiden sekä ennen asian ratkaisemista vaaditaan tilaisuutta tulla kuulluksi hallintolain 34§ mukaisesti.

Kaupunkirakennelautakunta

Vahinkopaikalla on tapahtumahetkellä ollut käynnissä ulkopuolisen kuitukaivutoiminnanharjoittajan kaivutyömaa, jolle vahingonkorvausasia valituksenalaisella viranhaltijapäätöksellä siirrettiin. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt velvoitteet ja selvityspyynnot koskevat kaivu-urakoitsijaa / kuitukaivutoiminnanharjoittajaa. Kaupunki vastaa lupapäätöksessä erikseen esitetyistä valvontavelvollisuuksista (alkukatselmus, poikkeamat valokuitukaapeleiden asennussyvyydessä, kaivantojen täytön varmentaminen, loppukatselmus, asfalttikorjausten laajuus, jälkityöt).

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapidosta vastaa siis lähtökohtaisesti kaupunki. Kun yleisellä alueella suoritetaan kaivutöitä tai sitä käytetään muuten työmaana tai työmaa estää normaalin koneellisen tai muun kunnossa- ja puhtaanapidon, kuuluu vastuu sekä työalueen ja siihen liittyvän alueen kunnossa- ja puhtaanapidosta aina työn suorittajalle. Työmaa-alueilla sattuneet vahingot kuuluvat näin ollen työn suorittajan käsiteltäväksi.

Yleisillä alueilla tehtävä työ edellyttää ilmoituksen jättämistä kaupungille (kaivulupa). Työt pyritään luvituksen avulla rajaamaan tarkasti sekä työ tekemään nopeasti ja turvallisesti niin, että yleisille alueille sekä liikenteelle töistä aiheutettu haitta jää mahdollisimman pieneksi. Työalueen käyttö muuhun kuin ilmoitettuun tarkoitukseen on kielletty.

Tieliikennelain mukaan, kun tiellä tehdään työtä, joka saattaa vaarantaa liikennettä, on tie varustettava tarpeellisilla liikenteenohjauslaitteilla, ja jos olosuhteet sitä edellyttävät, on tällainen tie pidettävä kokonaan tai osittain suljettuna.

Kokkolan kaupungin hakijalle / työstä vastaavalle antamat ohjeet, velvoitteet ja määräykset ovat olleet selvät ja käyvät ilmi toiminnanharjoittajalle 27.06.2025, §105 (272-2025-105) myönnetystä kaivulupapäätöksessä, joka on ollut valituksenalaisen viranhaltijapäätöksen liitteenä.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978): 14 a §:n (15.7.2005/547) 3 mom. mukaan kunta voi antaa ilmoituksen johdosta työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä mahdollisesti liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle, kadulla ja yleisellä alueella sijaitseville johdoille ja laitteille sekä kadun ja yleisen alueen rakenteille aiheutuvan haitan ja vahingon vähentämiseksi.

Kaupunki on toiminut oikein antaessaan määräyksiä työn suorittamisen johdosta (kaivulupapäätös). Määräykset ovat lupaehtoja, jotka on määritetty lupapäätöksessä ja lausunnoissa. Turvallisuutta koskevia lupaehtoja ovat mm. 1, 3, 10, 12, 15 ja 22.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytettäisiin, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on ollut myös vahingon syynä, voitaisiin vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovittaa tai evätä kokonaan.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kyseisessä vahinkotapahtumassa on kyse kaatumisesta nimenomaan ulkopuolisen kuitukaivutoiminnanharjoittajan / kaivu-urakoitsijalle luvitetulla keskeneräisellä työmaalla, jonka kunnossa- ja puhtaanapidovastuu on vahinkohetkellä kuulunut heille.

Kaupunki ei ole kaivanut alueella, eikä rikkonut päällystettyä alueella. Kaivutyön suorittaja ei ole kaupungin urakoitsija. Lupahakemuksen yhteydessä on ilmoitettu yhteyshenkilöt: hakija, työn suorittaja, työn vastuuhenkilö ja luvan maksaja. Lupaehdon 1 mukaisesti kaikki lupaan liittyvät työt tapahtuvat luvan saajan kustannuksella, joka vastaa työstä aiheutuvista vahingoista ja haitoista kaupungille tai kolmannelle osapuolelle rakentamisen ja takuuaian aikana.

Vahingonkorvausvaatimuksen käsittely kuuluu työstä vastaavalle.

Kaupunki katsoo, ettei kaupungin toiminnassa ole tapahtunut laiminlyöntiä, huolimattomuutta tai virhettä, eikä kaupunki ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 a §

Tieliikennelaki (729/2018) 187–188 §

Yllä on erikseen viitattu lakiin kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978): ja sen 14 a §:n 3 mom. jonka mukaan kunta voi antaa ilmoituksen johdosta työn suorittamisesta määräyksiä. Lainkohdan mukaan ilmoitusvelvollinen on nimenomaan työstä vastaava.

Oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen on sidottu niihin vaatimuksiin, joita oikaisuvaatimuksessa esitetään, eikä asiaa voida käsitellä laajemmin. Yllä olevan perusteella on todettu, että Kokkolan kaupunki ei vastaa työmaan kunnossapidosta. Näin ollen Kokkolan kaupunki ei ota kantaa mahdolliseen vahinkoon, sen aiheutumiseen tai sen syy-yhteyteen. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja joiden johdosta asiaa tulisi arvioida toisin kuin viranhaltijapäätöksestä ilmenee ja näin ollen oikaisuvaatimus tulee perusteettomana hylätä.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Asian käsittely

Jäsen Kippo esitti, että päätös muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkirakennelautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana, koska lupaehtojen mukaisesti työmaan kunnossapidosta ja turvallisuudesta vastaa luvan saaja.

Puheenjohtaja Koljonen ja jäsen Palola kannattivat jäsen Kipon muutosesitystä.

Jäsen Koskela esitti, että kaupunkirakennelautakunta päättää

1. hyväksyä oikaisuvaatimuksen ja todeta, että Kokkolan kaupunki on osaltaan vastuussa vahingonkorvausasiassa
2. velvoittaa kaupunkiympäristötoimialan selvittämään yhdessä kuitukaivutoiminnanharjoittajan kanssa vahingonkärsijälle aiheutuneet kustannukset ja viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin vahingon korvaamiseksi täysimääräisesti.

Jäsenet Nurmi-Lehto ja Leinonen kannattivat jäsen Koskelan vastaesitystä.

Äänestys

Koska oli tullut kaksi pohjaesityksestä poikkeavaa esitystä, joita kannatettiin, tuli asiassa suorittaa äänestys. Äänestys suoritettiin avoimella nimenhuudolla, ns. parlamentaarista äänestystapaa noudattaen.

Ensin äänestettiin pohjaesityksestä eniten poikkeavien, kannatettujen päätösesitysten välillä. Jäsen Kipon esitys oli JAA, jäsen Koskelan esitys oli EI. Äänestyksen tulos: jäsen Kipon esitys (JAA) sai seitsemän (7) ääntä ja jäsen Koskelan esitys sai kolme (3) ääntä.

Liite B

Äänestyslista

Äänestyksen voittanut, jäsen Kipon esitys, asetettiin vastakkain pohjaesityksen kanssa. Kaupunkiympäristöjohtajan pohjaesitys oli JAA, jäsen Kipon esitys oli EI. Äänestyksen tulos: kaupunkiympäristöjohtajan pohjaesitys (JAA) sai 0 ääntä ja jäsen Kipon muutosesitys (EI) sai yhdeksän (9) ääntä, yksi äänesti tyhjää.

Liite C

Äänestyslista

Näin jäsen Kipon esityksestä tuli lautakunnan päätös.

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta päätti hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana, koska lupaehtojen mukaisesti työmaan kunnossapidosta ja turvallisuudesta vastaa luvan saaja.